

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.	Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.	Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.
--	---	---

A községi tisztviselők.

A f. hó 8-án tartott közgyűlés alkalmával Söhlya Gyula községi jegyző az előjáróság nevében azt az indítványt terjesztette a községi képviselőtestület elé, hogy mondja ki a községi képviselőtestület, miszerint a községi kezelő személyzetet ezentul életfogytiglan választja meg és ehhez képest a szervezeti szabályt is ekként módosítja.

Daczára annak, hogy mi minden tekintetben a legmesszebbmenő szabadelvű alkotmányos választásnak vagyunk a hivei és így, azt akarjuk, hogy a nép joga a választások alkalmával közvetlenül érvényesüljön, azonban a községi tisztviselők, illetve a kezelő személyzet existenciáját nem akarjuk függővé tenni a politikai pártok hullámlásának, minek következtében a t. előjáróság határozati javaslatát tökéletesen magunkévá tesszük.

Igen: mert megtanított bennünket a mult, hogy a mi népünk vezetői sem a képességet, sem a méltányosságot nem tekintik: hanem a párt érdeket, minek következtében, akár milyen pontosan és lelkiismeretesen léleljen is meg az a községi tisztviselő a kötelességének, a többségre vergődő pártok kéréseivel

nül dobják ki állásából, hogy a maguk párthiveinek helyet, konczot adhassanak.

Nem kizárólag egyes politikai pártok vezetőit akarjuk mi ezzel megróni: mert hiszen ebben a tekintetben egyik párt olyan, mint a másik. Egyik párt ép úgy kibuktatja a másik párt által beválasztott tisztviselőket, mint a hogy kibuktatja a közel multban az ellenzék, a szabadelvűpárt által beválasztott nem egy talpig tisztességes, szorgalmas és tehetséges községi tisztviselőt.

Hát tisztelt uraim! tartozzanak bár önök akár az egyik, akár a másik politikai párthoz, be kell ismerniök, hogy a legnagyobb méltánytalanságot, sőt mi több czudarságot követnek el akkor: midőn csupán pártédekből, csupán abból az okból, hogy kizáradt torku párthiveik száját egy oda dobott konczsal betömjük, nem átalják tönkre tenni egy szegény községi tisztviselő existenciáját, esetleg kivéve éhező családjának szájából a megező falatot.

Alkotmányos jog ide, alkotmányos jog oda, de tisztességes emberek megélhetési feltételeinek tönkretetésével, a község és az adófizető közönség megkárosítása árán nem kívánhatjuk, hogy eze-

ket a jogokat ily módon gyakorolják éppen azok, akik ezekkel a jogokkal nem élni, hanem csak visszaélni tudnak.

Nem akarunk itt példákat felhozni a közelmultból: mert hiszen a mi célunk az, hogy a t. ellenzék akkori eljárására a feledés fátyolát borítsuk. De az meg már mégsem járja, hogy egyes hivatott tisztviselőket kizorítsanak olyan egyénekkal, akik alapjukban lehetnek igen jó és lelkes párthivek, szorgalmas munkások, kitűnő földművesek, de mint tollforgató férfiak, mint hivatalnokok, a nagy közönségnek, a közérdeknek csak hátrányára, kárára lehetnek.

Nincs csunyább, visszataszítóbb annál: midőn egyszerű munkás emberek, akik gyerek koruk óta a földműveléshez, a munkás szerszám kezeléséhez lettek szoktatva és mint ilyenek, a társadalomnak csak hasznára vannak, oly állások után kapkodnak, a melyre sem hivatva, sem nevelve nincsenek, a melyre ha elnyernek, az emberiség naplopóivá válnak. De még utálatosabbak, még bűnösebbek azok, akik ezekben az egyszerű emberekben felköltik a vágyat, megmérgezik a lelküket, elvonják a hivatásuktól és naplopásra kényszerítik.

TEARÉZA

Sakuntala.

Ismerteti: Zelenkáné.
(Folytatás.)

Szánumat elédgedetten száll a magasba a jó hirrel.

Majd a király Máthavját — ki mellesleg éhség miatt nyugtalankodik — elküldi, hogy hozza el Sakuntala képét, melyet bánatában ő maga, a király festett. Azután elalél. De harsány segélykiállítás téríti életre, mert Máthavja hangját hallja:

«Segítség! jaj, brahmánölés! Segítség!»

Egy hatalmas láthatatlan démon esapott a szeretett barátra és a «Felhőfény» palota ormára vitte. A király egy nyilhordó leány kezéből ragadja kezivét és rohan Máthavja segítségére . . .

De kívül, hogy az egész csak Duzsjanta megtévesztése volt: Mátali Indrának, a levegőég Istenének kocsihajtója jelent meg most Máthavját eleresztve. A király Mátalijhoz mely tisztelet és meglepetéssel közelít. Ez megmagyarázza neki, hogy a jelenetet ő csak azért idézte elő, hogy ismerve Duzsjanta bátor, jó szívet, őt ezzel a végkimerülésből életre serkentse. Azután Mátali a királyt az Isten kocsijára

helyezi s tudtára adja, hogy Indra őt segítségül hívja az úgynevezett «meggyőzhetetlen» démonok ellen, kikkel ő egyedül nem bír s ilyképen szól:

«Az éjhomályt, mit földeríteni nem Bir a nap, eloszlatja könnyen a hold: Ragadd meg hát nyilad és lépj fel [Indra

Kocsijára itt s siess a győzelemre!]

A király a kitüntetést mely tisztelettel fogadja és siet engedelmessé. Majd megjelennek a légben kocsin utazva. Beszélgetésközben Mátali dicsőíti Duzsjanta tetteit, ki így felel:

«A dicsőség itt csak Indrát illeté: Mikor nagy művet végez szolgáló ember Uráé e körül minden dicsőség. Elűzhet-e homályos éjt a hajnal, Ha nincsen a sugárzó nap nyomában.

Szemlélik és megbeszélnek azután a délszaki ég csodáit és csillagzatait, melynek bővebb leírása itt helyenkivüli lenne, de oly érdekes és örökszép részeit festi a hindu mythológiának, hogy csak lemondással tagadam meg tollamtól azok leírását. Mátali szól:

«Felsőges úr, ez ott Hémakúta, Kincsörző törpéknek bérce; szent Vezeklésnek, boldogságnak házája; Máricsinak, az önmagát teremtő Bráhma fiának sarja, Kasjapa;

Az Istenek és égi lények atyja Vezekel ott szent bánatában nejevel.»

Király.

«Oh, ily magasztos szentet nem szabad Mellőzni. Üdvözlöm kell a böleset S csak aztán távozzunk.»

Leszállnak a levegőég egy gyönyörű mezején, hol erős, szép kis fiúval találkoznak, kinek dacz és ész van irva homlokára. Leányok kíséretében van a gyönyörű gyermek, ki oroslánkölyket von-szol maga után.

Első leány,

«Eredj, te szivtelen, Mit kinzod a kis állatot, mit Ugy kell szeretni, mint a gyermeket. Szilajságod nő szüntelen. Bizony Méltán nevezlek el «Mindeningázó» Névvél a bölesek.» —

Király.

«Oh az én szivem Ugy vonz e gyermekhez, mintha saját Fiam volna. A bús gyermektelenség Érzékenyit el ennyire bizonynyal.»

Második leány.

«Ott jön az anyja. Mindjárt lesz neked Ha nem bocsátod el hamar a kölyket.» Gyermek (mosolyogva, szájbiggysztve.) «Attól is mily nagyon megijedek!» A király észreveszi a gyermek kinyúj-

«Ki-ki maga mesterségét folytassa», «csizmadia maradj a kaptafánál» mondja a példabeszéd és nagyon helyesen. A magyar munkásból ne csináljanak kasza-kapa kerülő urhatnám naplopókat, akik akár végrehajtó, akár még a hóhér szerepére is vállalkoznak, csak a magok mesterségét ne kellessen folytatniok.

Igen tisztelt uraim, gyakorolják önök alkotmányos jogait a törvény korlátai között háborítlanul, de az alkotmányos jog gyakorlása közepette ne feledjék, hogy az a községi hivatalnok nem béres, akit egyik újévtől a másikig fogadunk, sem nem cztrom, a melyet kifacsarunk és aztán eldobjuk!

Legyenek meggyőződve, hogy ha azzal a nyomorult, még béresnek is kevés fizetéssel javadalmazott községi tisztviselőket megbecsüljük, ha a népszerűségünket nem azoknak a gyalázatán keressük, akkor egy községi tisztviselő sem fog akadni, aki méltó ne lenne a község bizalmára és pártfogására.

— **Összetartás.** Lapunk multkori számában, ezen a helyen épen, szóvá tettük a helybeli függetlenségi és a szabadelvű pártbeliek ad hoc megkötött fegyverbarátságát, azzal a célzattal, hogy tartsuk fenn azt továbbra is. Természetesen az egyenes, nyílt szókimondást nem akarjuk mi, hogy arra magyarázzák a néppártiak, mintha szétakarnók bontani azt az erős szövetséget, amely diadalra juttatta közös törekvésüket Ellenkezőleg — épen az volt a célunk, hogy megerősítsük ezt a szövetséget, hogy ne engedjük ezt meglazulni. Azért tehát most is csak azt ismétljük, hogy tartsunk össze — s ne távolodjunk el egymástól, hanem minél gyakrabban keressük fel egymást barátságos közeledéssel s legyen a kaszinó minél gyakoribb érintkezés színhelye, pártkülönbség nélkül. Lám, az iparos osztály

tott kezén a hindu költők által ismert harminczkét jegy egyikét, a jövődő nagyságnak «világuralkodó» jegyét.

Lány a királyhoz.

«Milyen hasonló e fiú te hozzád
Uram; s bár ismeretlen vagy előtte
Még sem fél tőled.»

Minék irjam le az egymást fölvaltó gyönyörű sorokat, melyek láncolata által a hindu Shakespeare egybefűzi újból a rég egymástól sok búbanattal elválasztott családot? — — — Dúzsanta leborol kegyelemért esdve a súlyosan megbántott, az édes, a megsiratott drága nő előtt:

Király.

«Oh szende lény, szivedből úzd ki
[már
Az eltaszittatás fájdalmait.
Valami törhetlen köd ülte akkor
Elmém, mely megbénított teljesen.
Igy járnak jólétben az emberek.
Kiket vastag homálynak éje főd:
A vak letépi a virágfüzért
Fejéről, mer kigyónak véli azt.»

A még gyászbaöltözött Sakuntala föl emeli a királyt szerető karjaival s vezeklő férjének vigasztalására elbeszéli, hogy hibásnak ő érzi magát, mert bánatában megsértett egy hatalmas brahmánt, ki

megmutatta, hogy mily fényes sikere volt a f. hó 6-án rendezett estélyüknek. Most újra készülnek egy hasonlóra. S maga a kaszinó közönsége, amelynek tagjai magában egyesíti pártkülönbség nélkül az egész értelmiséget — ne tudnának egy fényes ünnepséget rendezni a fegyverszövetség megpecsételésére? amelyre meghívják illusztris vendégeiket is, akik meg is ígérték eljövetelüket. Ez alkalommal beigazolhatnák azt is, hogy szívben is magyarok vagyunk — s a Vörösmarty szoborra mi is áldozni tudunk. Mert ezideig Csongrádról egy fillért sem adakoztunk — pedig az akarat és áldozatkészség meg van a közönségben: csak vezetői az alkalmat szerezzék meg annak bebizonyítására.

A nép védelme.

Amiről a jobbágyok felszabadítása óta a törvényhozás elfeledkezett: azt megvalósítani kezdi a jelenlegi földművelésügyi miniszter.

A szadelvőség nagy vívmányait, az örök-váltság eltörlését felváltották a demagógia üres frázisai: s mondhatni felszabadította csak üres ígéretekkel lakott jól a magyar munkás, a magyar gazda a hazafiak részéről — sőt a tények épen azt igazolták, hogy a nagy demagóg hazafiak hoya tovább hátrább viszik a nemzetet a középkor sötét embertelenségébe, ahol az egyén, az ember semmit sem számított, csupán csak a teoriáknak és kiváltságoknak kedvezett az állam és törvényhozás.

Végre akadt egy arany szívű ember, aki maga köré csoportosítva a jobbakat, leszállt gondolatával a nép szívéhez, és törvényt alkotott frázisok helyett — a munkások és a gazdasági cselédek segélyezésére.

*

Áldja meg a mindenható azokat a derék, nemes szívű emberbarátokat, akik új irányt, nemesebb feladatokat mutattak a magyar törvényhozásnak, amely testület felszabadon át közjogi frázisok fölött való viták miatt, egy lépést sem haladt a szabadelvőségben és emberiségben előre, hanem épen kést adott ellenségének kezébe, a szabad ipar és szabad uzsora betűivel. — Mert nem értette meg durva

ezért az elfeledtetés átkát mondá ki reá s csakis a jó Anaszúja könyörgésére enyhíté azt a gyűrű megkerülésének körülményei által.

A boldog család most hálásan búcsúzik a nemes, jóságosan ravasz Mitaltól és tisztelegni megy Kasjapa szent és Aditihez, kik őket fiukkal Bharatával szeretetteljesen megáldják. Bharata lett később a Bharatafiúk atyja, kiknek változatos sorsa és hőstetteiről a «Mahabbharata» óriás éposz szól.

A dráma vége ismét áldás valamint a kezdete az volt. Dúzsanta Kasjapától a következő áldást kéri:

«Népének üdvén fáradozzon a
Király szünetlen; álljon tiszteletben
Szárászvati*) azok előtt, a kik
A tudomány s szent könyvek papjai.
Engem pedig a kék-vörös színű
A mindenséget átható s magát
Teremtő Istennek hatalma óvjon
A lélek-vándorlás gyötrelmitől.»

*) Hindu Pallas-Athéné

(Vége.)

lelke a szabadság géniusszát, amelynek édes szülő anyja nem a démoni erőszak, hanem az isteni jóság, az emberszeretet felemelő ereje.

Felsőzadig az a démoni erőszak vezette a közélet stéberjeit, amely a szabadelvőséget abban kereste: hogy felszabadította az állati szenvedélyeket a poliglott nemzet elősdi parazitáiban: addig — míg a físzult izlés, jobbaink intelmei és a népjajkiáltásai gátat nem vetettek ennek az iránynak.

Ma már a szabadelvőséget abban keresik a törvényhozó testület jobbjai, hogy az 1848-iki alkotásokat, a nép fölszabadításának, jogai kiterjesztésének, és védelmének félben maradt munkáját folytassák és előbbre vigyék.

Ebben a munkában, amely a munkások és cselédek segélyezését állami feladattá tette, Csongrádvármegye főispánjának nagy része van. Már évek óta agitált emelett, az eszme mellett, a szentesi munkásokat meg éppen ő biztatta fel már két évvel ezelőtt, hogy ebben az irányban kérjenek az államtól védelmet, támogatást, aminek ő a legszivesebben fog szószólója lenni a miniszternél.

A törvény végre elkészült — s új iránynak lesz hirdetője az 1900 évi XVI törvénycikk, amelyet a miniszter maga ezekkel a szavakkal bocsát a hatóságok ügyszeretetébe:

— «Hangsúlyozni kívánom — midőn a törvényt végrehajtás végett kiadom: hogy a törvény maga megszabja irányát: a munkások megbecsülésének és az emberszeretnek útját. Reményem, hogy ezt az utat követve, minden tisztviselő meleg rokonszenvvel fogja a gazdasági munkások és cselédek jóvoltára alkotott új intézmény — (segélypénztár) ügyét szolgálni s hazafias kötelesség tudással teljesíteni.»

Ezt írja a miniszter, és a tisztviselői karra nézve mi sem lehet szebb feladat, mint ezen a téren is bebizonyítani, hogy a magyar népnek ők a legjobb barátai, leghűbb védői, és legönzetlenebb — munkásai, akik soha sem önhasznukat, hanem a nép javát hordják szívükön: holott a demagógia minden lépését megfizeteti a néppel, még mikor imádkozik is.

A magyar közigazgatás tehát egy humanus eszmét vett új évtől rendes feladatai közé, ami két okból nevezetes. Kísérlet az általános állami biztosításra: és a szociális sérelmek orvoslására.

A szociálisták természetesen keveselni fogják ezt a kezdeményezést: de sokkal okosabban tennék, ha felvennék programjukba az általános kötelező állami biztosítást — minden téren, baleset, betegség stb. ellen. Szóval az egészség, a nevelés, a jogvédelem, a családalapítás és a hátra hagyott családtagok biztosítását, állami biztosítás alakjában kötelező módon: amely esetben az állam gyógykezeltetné polgárait, jogvédelemben részesítené per esetén, iskoláztatná, család alapításban segélyezné, és az árvákról nemcsak paragrafusok útján gondoskodnék, hanem az állam az árvák fentartásáról is gondoskodnék vagyontalanságuk esetén. Handa-bandák helyett a szegény állampolgárok családjainak állami védelmét, állami biztosítását kell célul kitűzni a magyar nép barátainak, s ezért szívvel üdvözöljük az első lépést, mert ebből a magból fog kikelni a kötelező állami biztosítás nemzetvédő, humanus intézménye idővel.

Külmben itt közöljük a törvény főbb vonásait:

Az 1900. évi XVI. törvénycikk alapján egy «országos gazdasági munkás- és cseléd-segélypénztár» létesítetik,

A munkások és cselédek szabad elhatározásától függ a belépés. Beléphet tagul minden munkés és minden gazdasági cseléd, aki 50 évnél még nem idősebb; mindenki, aki gazdálkodással foglalkozik. A tagsági díj évenként az első csoportbeliek-nél 5 korona 40 fillér, a második csoport-

belieknél 5 korona 72 fillér; a rendkívüli tagoknál egy korona.

A tagoknak a következő segélyre van igényük: a) baleset esetében ingyen gyógykezelés; b) hatvan napig egy korona segély; c) ha a baleset miatt hatvan napnál tovább munkaképtelen marad, mindaddig, míg munkaképtelen marad, havonként tíz korona segély; d) baleset miatti halál esetében a családnak egyszer s mindenkorra 400 korona segély; e) ha legalább tíz évi tagság után bármely okból munkaképtelen lesz, élete fogytáig tíz korona segély; f) a tag 65-ik életévének eléréskor kap 100 koronát; g) ha a tag öt évi tagság után meghal, családja 200 korona, ha tíz évi tagság után hal meg, 250 korona s ha 15 évi tagság után hal meg, 270 korona segélyt kap.

Azok, akik tagok akarnak lenni, lakóhelyük előjáróságánál jelentkezzenek.

Alapító tag lehet minden gazda, aki 50 koronát lefizet: az állam évente 100.000 koronával segíti a munkások országos pénztárait, ellenben a munkaadó köteles minden gazdasági külső cseléd után 120 fillért befizetni: az az alapító tag pedig, aki cselédei helyett is evenként előre fizeti meg sajátjából a tagsági díjat, a 120 fillért nem köteles külön fizetni s a cselédeitől azok tagsági díját felében bérükből levonhatja, különben a gazdáknak nem szabad semmi tagsági díjat levonni a bérből.

Ezek főbb vonásai a jó törvénynek.

Dr. Hollósy.

UJDONSÁGOK.

— **A népszámlálás.** Az 1901 január első tíz napján felvett népszámlálási adatok sok érdekes tanulsággal szolgálnak — mert már a felvételek mind elkészültek. Különösen közegészségi szempontból rendkívül fontos adatokat és tapasztalatokat szerzett a felvétel eszközlő bi-ottság. Kívánatos volna, hogy tapasztalataikat a közigazgatás bekérje, s a közegészségügy érdekében a nép javára hasznosítsa. Az sem volna felesleges dolog, ha a községek is névtárt igyekeznének egybeállítani, a közrendészetnek ez volna első követelménye: de erről az alföldön, ahol városi élet nincs — tulkövetelés még csak beszélni is.

— **Községi közgyűlés** volt a f. hó 8-án d. e. a község háza tanácstermében. Sok fontos és érdekes tárgy került szőnyegre a képviselő testület színe elé, melyeket nagy érdeklődés mellett tárgyaltak le. A községi képviselők majdnem kivétel nélkül megjelentek. Több tárgyról érdekes vita fejlődött ki, azonban a tanácskozás mind végig higgadtan folyt le. Annyit mondhatunk, hogy a képviselőtestület ellenzéki tagjai, tárgyilagosan, minden szenvedély nélkül szólottak az egyes szőnyegen lévő javaslatokhoz. A helybeli ellenzék higgadt és komoly viselkedése arra enged következtetni, hogy ezentul a községi közgyűlések alkalmával a személyes összetűzések ki lesznek zárva. Kívánatos is lenne már egyszer, hogy úgy az előadói székéből türelmetlen kifakadások vagy gúnyos célzások, mint az ellenzék részéről gyanúsítások ne kerüljenek felszínre. Hallgassuk meg egymást és tiszteljük egymás meggyőződését!

— **A helybeli iparos ifjúság** által f. hó 6-án a «Casinó» fényes termeiben rendezett bál úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben igen szépen sikerült. Nem hisszük, hogy akadna csak egy is a nagy számban megjelent hölgyek közül, aki a mulatságban való részvételét utólag megbánta volna. Jól mulatott itt mindenki, mivel valamely bál sikerének általánosan elfogadott fokmérője: vajjon hányan lejtették a francia négyest — azért ideiktatjuk, hogy a né-

gyest 40 pár táncolta. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetések is elfogadtak. Felülfizettek: Dienes Márton 40, Ujhelyi Nándor 10, Faragó Antal 10, Szarka Mihály dr. 8, Goda István 4, Fekete Lajos 4, Ujszászi István 1 koronát, Szandl Gyula 80, Ösztreiher Mihály 80, Kürtösi János 40, Szabó János 40, Mészáros Sándor 40, Fekete Pál 40, Sággy István 40, Szlávik Antal 30, Palásti János 20 fillért, összesen 61 korona 10 fillért. Hogy a meghívókon jelzett jótékony célra mennyi jutott, arról lapunk más helyén értesül az olvasó.

— **A Rontó-csárda.** Hej de hangos ez a Rontó-csárda mindig! Ott esik a legtöbb fejbeverés, bállal egybekötve, s már ugy ösmerik a csendörk azt az ordító tanyát, hogy mikor bálengedélyt kap a tanyás — vagy a csárdás: előre tudják, hogy ennek a bálnak, a melyen a vendégek nyitott bicskával táncolnak, a vége az lesz, hogy néhányat megkéselnek s valamelyik tisztelt vendéget úgy kell elszállítani véres lepedőben. Pozsár András fiát is ez a szerencse érte mint báli vendéget, így vitték haza a legutóbbi bál alkalmával — s most orvosi kezelés alatt áll. A járás erélyes főszolgabírója tehát elhatározta, hogy a jövőben nem ad alkalmat, — a Rontó-csárda vendégeinek arra, — hogy hasonló balesetek ériék őket.

— **Ritka vadászsákmány.** Biró Lukács szentesi gazdaember a derekegyházi határ mellett vadászott nyulra, midőn nyul helyett két farkasra bukkant. Az egyiket nyomban le lőtte, de a másik kerekét oldott. Erre Biro Lukács szánra ült és utánna vágatott az ordasnak, melyet egy lövéssel szintén leterített. A ritka vadászsákmányt igen sokan megtekintették Biró Lukács lakásán.

— **Gazdasági előadás.** Az állami iskolai tanítótestület szokott *gazdasági előadásainak* tartását ismét megkezdte. Az első gazdasági előadás ma d. u. 3 órakor lesz a központi iskolában, mely alkalommal Placht Arthur tart előadást: *a talaj forgatás nemeiről.*

— **Hirdetmény.** Kereskedelmiügyi m. kir. Minister úr 1900. évi december hó 17-én 89.018. sz. a. kelt rendeletével a «Kaiserin und Königin Maria Theresia», «Kaiserin Elisabeth», «Aspern» és «Zenta» hadihajókból álló keletázsiai hajórajhoz tartozó egyénekhez intézett s azoktól eredő nem ajánlott levelekre és levelező-lapokra portómentességet engedélyezett. Az egyes levél súlya a 70 grammot meg nem haladhatja. A magyar korona országaiból eredő ily leveleken és levelező-lapokon a címzett nevét, szolgálati rangját vagy szolgálati alkalmazását, valamint a hadihajó nevét, melyhez a címzett tartozik, pontosan ki kell tenni, azonfelül a címoldalra «Tábori posta» jelzést szembeötölően alkalmazni.

— **Iparos táncvígalmom.** A helybeli általános iparos ifjúság ma tartja a Polgári körben az idei farsang első táncvígalmát mely nagyon kedélyesnek ígérkezik. Ajánljuk az ifjúságnak figyelmébe.

A gőzgépezők és kazinfűtők vizsgálata Kruspér Pál kir. főmérnök és az államépítészeti hivatal főnökének elnöklete alatt, Szegeden szervezett bizottság vizsgáját 1901. évi. január hó 19-én d. u. 3 órakor kezdve a m. kir. államvasutak szegedi szivattyú telepén fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelemzettel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó — kellően blyegzett s felszerelt-kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági elnöknel (Szeged, Posta-palota) kell megelőzőleg benyújtaniok vagy beküldeniök.

Fertőző betegségek ellen melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a «Kristály» Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

A közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A csongrádi iparos ifjúság nevében Hubert János úr f. hó 9-én 83 koronát adott kezeimhez, mint az iparos ifjúság által f. hó 6-án a kaszinó termeiben rendezett jótékony célú táncvígalmom tiszta jövedelmét, oly célból, hogy az állami elemi iskolai tanulók ruhával való segélyezésére fordíttassék.

Elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom, hogy az iparos ifjaknak eme humánus cselekedetükért köszönetemet kifejezzem, a midőn ezt teszem, egyuttal köszönetem nyilvánítom azon szegény tanulók nevében is, kik eme jótékony adományból meleg ruházathoz jutnak.

Ezen alkalommal mondok köszönetet Szendrői László urnak is, ki ugyancsak a helybeli elemi iskolai tanulók részére három teljes öltözet új ruhát adományozott.

Csongrád, 1901. január 12.

Blázsik Mihály
áll. el. isk. igazgató.

Szerkesztői üzenet.

J. K. úrnak helyben. Kifakadását azért, hogy a «Tiszavidék» a f. hó 6-án lefolyt bálról úgy emlékezik meg, mint a helybeli intelligens iparos ifjúság báljáról értjük. Ezt a megkülömböztetést mi sem helyeseljük: mert úgy tűnik fel, hogy egy része az iparos ifjúságnak nem intelligens. Azt azonban, hogy ön, mint iparos segéd nem kapott meghívót, nem tartjuk sérelmesnek: mert feltesszük, hogy tévedésből maradt ki a listából. Különben is a mulatság nem volt zártkörű és így, ha kedve tartotta volna, azon, különösen, mint iparos ifjú bátran részt vehetett volna.

Legyen azonban meggyőződve, hogy a tisztességes iparost, vagy iparos segédet a társadalom ép oly nagyra becsüli, mint mi.

Végre bocsásson meg, de cikkét épen azért nem közöljük, ne hogy ez által egyesek sértve érezzék magukat.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér. *)

A «Magyar Szó» előfizetési felhívása.

A «Magyar Szó» ujévkor lép második évfolyamába. Tizenegy hónapos élete beigazolta, hogy a haza ellenségeinek a «Magyar Szó» a legveszedelmesebb ellensége. Minden társadalmi, politikai és művészeti kérdésben a «Magyar Szó» függetlenül foglalt állást. Csak is a «Magyar Szó» lehetett független minden irányban, mert függetlenségét nemcsak programjába vette, hanem meg is valósította.

A «Magyar Szó» semmiféle politikai pártnak, semmiféle társadalmi érdekcsoportnak nem áll szolgálatában.

Ez a teljes függetlensége biztosította

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a Szerk.

a «Magyar Szó»-nak azt a nagy hatást, melyet a közéletre gyakorolt. A «Magyar Szó»-ról úgy beszélnek, úgy fogják fel mint az egyetlen ellenzéki ujságot, melynek van bátorsága mindent megmondani, mit a közjó javára szükségesnek talál megmondani. A «Magyar Szó» olvasása nélkül senki sem lehet eléggé tájékozott a közviszonyokról, mert a «Magyar Szó» az az ujság, mely semmit el nem hallgat, semmit el nem tussol, melynek szókimondását csupán az irodalmi jóízlés szabályozza.

Tárca- és hírvata máris a legjobbak közé tartozik az egész magyar zsurnalisztikában s maga a lap élénkebben van szerkesztve, mint minden más ujság.

Mindezeknél a legmelegebben ajánlhatjuk olvasóinknak, hogy fizessenek elő a «Magyar Szó»-ra.

Az előfizetési árak a következők:

Egész évre	28 kor. — fill.
Fél évre	14 " — "
Negyed évre	7 " — "
Egy hónapra	2 " — "

Köhögők és hurutos szenvedőknek a

— Kaiser —

mell-bonbon a legbiztosabb gyógyszer **2650** közjegyzőileg elismert bizonyítvány

Egyedüli álló bizonyítéka a biztos segítségnek **köhögés, reketség, hurut és elnyálkásodásról.** 1 csomag 20 és 40 fillérér kapható Csongrádon

Ungváry József
gyógyszerésznél

A Pesti Napló

Magyarország legrégebb és egyik legelterjedtebb napilapjának ez évi karácsonyi ajándéka a 12 forint értéket képviselő

HIMFY-ALBUM

lesz, melyet a *Pesti Napló* előfizetői teljesen ingyen kapnak meg, ha karácsonyig beküldenek hathónapra szóló előfizetési díjat. Előfizetni havonként is lehet.

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 " — "
Félévre	14 " — "
Egész évre	28 " — "

Az előfizetési pénzek a *Pesti Napló* kiadóhivatalához (Budapest, VI., Teréz-körút 23. szám.) küldendők.

PSERHOFER J.

vértisztító labdaccai

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pl. zavar az epekeriugésben, májfájdalmak, szélbántalmak, kólika, aranyér stb. stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység eseteiben s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr. — 1 tekercs, mely 6 doboz 1 fnt 05 kr. A pénz előzetes beküldése után bérmentve: 1 tekercs 1 fnt 25 kr. — 2 tekercs 2 fnt 30 kr. — 3 tekercs 3 fnt 35 kr. — 10 tekercs 9 fnt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:

PSERHOFER J. gyógyszertára

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknek fogva e labdacso a legkülönbözőbb alakokban és uevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFER-féle vértisztító labdacsokat kérjen. s csak azok valódiak, a melyek dobozainak fedelén piros színben „PSERHOFER“ kézírása látható.

M. K. ECYETEM VECYTANI INTEZETE.

A KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI

HEGYIFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ASVÁNYVIZ

KAPHATÓ:

FÜSZERKERESKEDÉSEKEM

VENDÉGLÖKEM

ÉS MINDEN VASUTI

ÉTKEZŐ KOCSIRAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

Kapható:
Minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

HIRDETÉSEK

jutányosan felvétetnek

lapunk kiadóhivatalában.

Pénzkölcsönt

kaphatnak leggyorsabban minden elfogadható visszafizetési feltételek mellett

katonatisztek,

köztisztviselők,

hivatalnokok,

NYUGDIJASOK,

KERESKEDŐK,

gyógyszerészek,

ORVOSOK, IPAROSOK,

földbirtokosok,

HÁZTULAJDONOSOK,

és

minden hitelképes egyen

továbbá minden jogi személy

VÁROSOK, KÖZSÉGEK,

egyletek és társulatok,

elzalog kölcsönök és konvertálások kieszközöltnék tovább:

Földbirtokok

vétele és eladása

az ország bármely részén továbbá,

FOLDBIRTOKOKNAK

BUDAPESTI BÉRHAZAKRA

való

ELCSERÉLÉSE

lelkiismeretesen leggyorsabban

előzetes

KÖLTSÉG NÉLKÜL

lebonyolítatnak;

Földbirtokok

megvétele

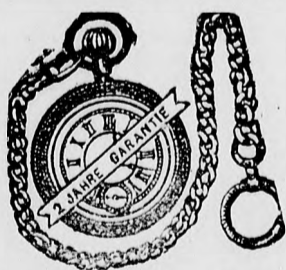
vagy a terhek rendezései elvállaltatnak a legpontosabban az:

ÁLTALÁNOS FORGALMI ÉRTESETŐ

által

Budapest, VII., Erzébet-körút 20. szám.

Mutatványszám 50 fillér (Bélyegekből is küldhető.)

Sok pénzt!!!

meglehet takarítani óra, óraláncz és ékszer vásárlásnál ha azt az ember

J. WANDERER

Krakau Strádom 2.

óra gyárából szerzi be.

Képes árjegyzéket hűld bérmentve bárkinek ingyen ha ez iránt hozzá fordul.

Nem megfelelő 8 napon belül szívesen vissza vesz.

100 számú Nickel Cylinder remontoár óra 1 frt 90 kr. ugyanaz a Király arcképével 20 krajczárral több.

900 számú ezüst remontoár óra 4 frt. 50 kr. lánczozal együtt 5 frt. 50 kr.

26-10

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világkiállításon az összes versenyzők között a hangszer-csoportjában.

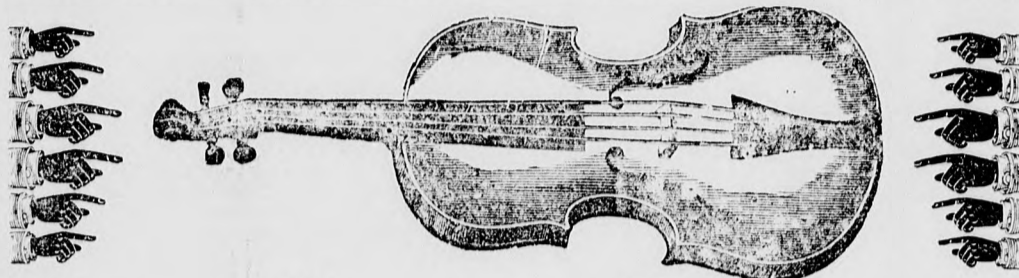
Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,

a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedül szállítója

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai

és mesterhegedűk vonóval.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.

Fuvolák.

Szárnykürtök.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítatnak.

Községi dobok a legjutányosabb árakon.

Nagyképes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb

fuvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára.

Osi magyar tárogató

szabadalmazva.

Czimbalmok.

Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú

harmonikák.

15.-12.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajában!

Legjobbnak bizonyult HAZISZER mely az emésztést szabalyozza, rendszeres verkeringesteredményezi, a megromlott és hibás vöralkatésztt el-távolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. ét-vágytalanságot, savanyu felbőfőgést, hányási inger-t, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsőt, vértolulást, hamorhoidákat, női bántalmakat, bél-bajokat, a már 40 év óta jönnek bizonyított

Dr. Rósa-féle balszam.

Prágai házikenőcs.

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkent és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messzeföldön híres bevált háziszser. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 krjával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerész-től és figyeljen arra, hogy a dr. Rosa balszam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak:

CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerész-tárában.

BUDAPESTEN: Török József gyógyszerész-tárában, Egger A. gyógyszerész-tárában.

Főraktár B. FRAGNER császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag; Ecke der Spornergasse Nr. 203. e 30-24

TÜDŐBAJOK GYÓGYITHATÓK!

(Krónikus katarrhusok és tüdővész.)

Statisztikai főljegyzések szerint Németországban a tüdőveszesek száma körülbelül 1 1/2 millió, melyből évenként körülbelül 180 000 ember esik áldozatul. A magyarországi statisztika pedig ennél még borzasztóbb képet tár elénk. Még rövid idővel ezelőtt mindenkit, kit ezen borzasztó betegség meglepett, menthetlenül elveszettnek tartottak és csak az utóbbi években nyertük azon meggyőződést, hogy a gyógyulások nem is oly ritkák. Minden esetre kedvező viszonyok és körülmények szükségeltetnek a gyógyulás eléréséhez, lett legyen az akár a beteg szervezetének, akár pedig a célravezető gyógy-mód alkalmazásának követelménye.

Azon kérdés, hogy a tuberculózis ragadós-e, sokáig vita tárgyát képezte. Ujabb időben azonban azon eredményre jutottak, hogy a betegség magában véve nem, hanem az arra való hajlandóság a gyermekekre átszár-maztatik; azaz hogy a szervezeti hibák örököltetnek át, mi által a fertőzés kelte alapot kap. Világos tehát, hogy a fertőző anyag oly ágyban vagy ruházatban található fel, melyben előzőleg egy tüdőveszes egyén halt el, igen könnyen átszár-maztatják annak gyermekeire, különösen ha azok öröklött szervhibák következtében már hajlandó-sággal bírnak. Azért is szükséges a beteg által használt helyiségeket, nemkülönben annak köpetét az orvos által adott utasítás szerint gondosan fertőtleníteni.

És mégis, ha más védőeszközünk a fertőző kór ellen nem volna, az emberiség nem 1/2 része pusztulna bele, hanem egészségre, mivel naponta, hol a levegő, hol pedig a táplálék útján veszi be a tüdővész bacillusait.

A szorgos figyelő, ha nem is orvos, tapasztalhatja, hogy a természet talán utat-módot arra, hogy majdnem minden, a szervezetre káros befolyást ellensúlyozni, sőt csírájában elfojtani képes.

Példa rá az égetett seb, melynél a természet egyszerű gyógyhatánya alatt oly anyag képződik az elhalt és újból fejlődő szövetek által, hogy az oly védőpajzst képez, melynek az orvosi domány sem volna képes oly czelszerűen alkalmazni. Mert a természet a káros hatányokat csodálatosképen kiválasztja és kiküszöböl a szervezetből és pedig izzadási útján vagy gyomor és belek útján, avagy a vesékén át. Csodálatos volna tehát, ha a szervezet nem bírna a tüdővész bacillusait való megküzdéni. Es bír is megküzdéni.

Tudvalevő dolog, hogy azon helyen, hol a légszűrő számos kis ácskákra az ugynevezett bronchiákra — oszlik, melyek a tüdőbe vezetnek és együtt a tüdő-kötszövettel a tüdőt alkotják. — fekszik két mirigy: az ugynevezett bronchialis és tüdőmirigy, melynek működéséről és feladatáról az orvostudomány sokáig nem volt tisztában. Most azonban dr. Hoffmann tárja vizsgálataiból már tudjuk, hogy azok egy „speciális nedvet” választanak ki, mely nedv a fertőző csírákat, s így a

tüdővész bacillusait is, mely még mielőtt a tüdőbe érve, ott romboló hatást keltene, tönkre teszi. Már most oly egyöntú, hol ez a mirigyek öröklött, avagy veleszületett gyengeség, nemkülönben physikai hatányok által működésükben gátolva vannak s ez által a szükségelt nedvet elegendő mennyiségben kiválasztani nem képesek. hozzá még az is, ha a tüdő alá meghűlés, por vagy bármely más idegen anyag behatása által megtámadva van, mi által ellentétlasi képessége gyengült, meg van könnyítve a tüdővész bacillusainak a tüdőbe való behatása s így előbb-utóbb kifejtheti romboló hatását: a tüdővész kifejlődését.

Mint láttuk, a két tüdőmirigyből kerül ki azon nedv, mely tönkre teszi a tüdővész bacillusait. Miután pedig az említt állapotban is feltalálhatók ezen mirigyek és ugyanazon feladatot teljesítik, mint az emberi szervezetben, ebből kifolyólag kísérleteket tettek ilyen anyagot mesterségesen oda vezetni, a hol arra a szervezetben szükség van és ez által gyógyulást közvetve létre hozni.

Miután a tudományos kutatások ezirányban eredményeiben igazolták fentebbi feltevést, nagyban készítették ezen nedvet és „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” cziműn forgalomba hozták. Mindezen állítások lentebb foglaltatnak a leghíresebb orvosok által, kik leginkább foglalkoztak tüdőbetegség gyógykezelésével. Ez azonban csak egy része a nagy eredményeknek.

Még az esetben is biztos győgyeredményt tudunk elérni a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” használatával, midőn a kór már előrehaladott állapotban van. Ugyanis a tuberculotus gyuladós göczök olyatén módon gyógyulnak, hogy a további tuberculotus táp elfojtatik és maga a szervezet betokolja a már meglevő tuberculotus göczöt egy meszréteggel, melyet maguk a véredények készítenek. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy a természet is mily nagy gyógyhatány akkor, midőn a kór elveszti hatalmi fölényét a szervben. Mindezek után joggal nevezhető a dr. Hoffmann-féle Glandulen a természet gyógyhatányának, a mennyiben a természetet segíti a kór-és kórmező anyag ellen való küzdelemben: az által, hogy új erőt vezet hozzá, hogy a kórral megküzdve, azt legyőzze.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”, mint az egészséges állati szervezetnek része, teljesen ártalmatlan, míg sok más szer (vegyi szer), melyet mint a tüdővész elleni nérszert ajánlunk, többé-kevésbé erős mérgek és ezen hatásokban legalább annyira ártalmasak az emberi szervezetre, — anélkül azonban, hogy a tüdővész gyógyítását, — mint maga a tuberculotus bacillus, a mennyiben biztos gyomorhajókat idéznek elő s ez által csak a szervezetet gyengítve, elősegítik a tüdővész rohamos kifejlődését.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”-nél különösen kiemelendő azon tény, hogy bármely gyógyszerrel adagolható, mert egyik a másikat működésében nem gátolja. Nem okoz semminemű megterheléseket, a mi azonban ne indítsen senkit arra, hogy a kezelő orvos elöl annak használatát eltiltsa. Mert ez nem kuruzsló szer, melyet a tudományos világ előtt titkolni kell. Sőt az orvos uraknak egy egész füzet tudományos értekezlet és barálat áll rendelkezésre ezen szerről. Az egész szer nem áll egyébből, mint a zsirtalantott, megszártított és por alakká készített egészséges juh-bronchialis mirigyéből, mely tejezükorrá comprimalva, tablettá-alakban jön a forgalomba. Mindegyik tablettá 0.25 gramm súlyú és tartalmaz 0.05 gramm porrá zúzott bronchialis-mirigyet (Glandulen!), mely 0.25 gramm friss mirigyanyagnak és 0.20 gramm tejezükorrának mint vivőszernek felel meg.

A ki ezen szert orvosi recepte (vény) nélkül a gyógyszerárban kéri (majd minden gyógyszerárban kapható), ügyeljen arra, hogy olyan üvegekben kapja, mint alantí rajz mutatja, mivel a már megkísérleték más szerrel, hasonló névvel hamisítványi és forgalomba hozni. Ilyen hamisítványokat — mint az egészségre ártalmasokat — a legelősebben vissza kell utasítani. A hol esetleg a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” nem kapható, ott forduljanak a gyár főleírású táblájához: (Török József gyógyszerész, Budapest VI., Király-utca 12.), kivel gyári árban beszerezhető. Megrendelésnél czelszerű az összeg előleges beküldése.

Ára egy üvegnek 100 tablettával 5.50 korona

Előnézet.

Figyeljen ezen védjegyre.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” csakis ilyen üvegben jön forgalomba, mint ezt a minta-rajz mutatja.

Dr. Hoffmann utóda
vegyi gyára.

Meerane, (Szászországban).

Kezelő orvosok nyilatkozatai.

Orvosi bizonylatok:

Dr. Dosing Hermeskeili kerületi orvostól. Kivánatára készséggel kijelentem Önnek újlag, hogy a „Glandulen” szerével elért sikerekkel felelte meg vagyok elégedve. Valamennyi betegségi tünetek szűnőfélben vannak. A hőmérsék a normalisra visszazállt. A köhögés megszűnt. Hőrgi légzés ez idő szerint már nem diagnosizálható.

Dr. Braun Herbsteini orvostól. Az Ön „Glandulen” tablettáit makacs rekedtség és köhögés ellen igen jó eredményt használtam. Kellemetlen mellékkörülmények soha sem léptek fel. Azokat adott esetekben mindig használni fogom és kartársaimnak is a legmelegebben ajánlhatom.

Dr. Heusmann Cansesi (Riviera) orvostól. A „Glandulen”-szer igen hatásos gyógyszernek bizonyult tüdővész és tüdőkatarrhus esetében. Alkalmazása mellett egyharmad szűnik a láz, az éjjeli izzadások elmaradnak, az étvágy feltűnően javul és a köhögés által zavart éjjeli nyugalom helyre áll. Ezen gyógyhatány ez idő szerint az egyedüli orvosszer a tüdővész gyógykezelésénél.

Dr. Kohn F. gyakori orvostól Bécs. Már az első 100 Tablettá használatát után meglepően változik a körkép. A köhögés enyhébb. A hőrgi légzés sokkal ritkább és gyengébb. Általános állapot jobb, az erők gyarapodóban és további két hónap leforgása után legnagyobb örömmre a beteg egészen helyre volt állítva. Köhögés és köpök egyen megszűnt. A hőrgi légzés szintén elmúlt. Tuberculotus bacillus az egész szervezetből eltűnt. Éjjeli izzadás és lázmentes állapot. Testsúly 6 kilogrammal gyarapodott.

Dr. Wicke Wüstseibersdorffól. Egy tanító neje, kinek kifejezetten tüdőveszes beszűrenkedés, lesóvá nyodás, éjjeli izzadás és köhögést konstatáltam, 30 napig „Glandulen”-t adagoltam és a nő állapota feltűnő módon javult, úgy hogy teljesen jól érzi magát. Súlyban egy hónap alatt 4 kilogrammot nyert.

Dr. Hellberg O. Hudskvallban. (Svédorság.) A Dr. Hoffmann-féle „Glandulen”-tabletták a legjobb és legbiztosabb az egyéni tüdővész ellen, mely a betegséget biztosan megakadályozza és gyógyulást okoz.

Dr. Wallot Rockenauban. Szívesen igazolom, hogy a „Glandulen”-tabletták használatát által magamat állandóan jól érzem és mindennemű katarrhustól ment maradtam. A szer ártalmatlan voltáról is meggyőződtem.

Dr. Budáczek, Gareinban. Két betegemnek rendeltem az Ön „Glandulen”-jét és 8-10 nap után elvesztették tüdőkatarrhusukat. A „Glandulen”-kúra igen bevált különösen annak kellemes adagolása által.

Dr. Pollák, Königsbergben a/E. „Glandulen”-tablettáit egy jobboldali tüdőveszes beszűrenkedés esetében alkalmaztam, mely betegnél előzőleg Creosot adagoltattam egy másik orvos, de minden eredmény nélkül. Ezen tabletták használatát mellett a beteg no határozottan javult.

Dr. Habermann, Magdeburgban. Az Ön „Glandulen”-tablettáit a tüdővész különféle súlyos eseteiben használtam és arról győződtem meg, hogy azok az eddigi ily belső szereket határozottan felülmúlják és eredményeiben a hatásuk feltűnő.

Dr. Percy Newell, Crowborough, (Anglia.) Igen örvendek, hogy „Glandulen”-jéről csak jót mondhatok. Es egyetérték többi kollégáimmal abban, hogy jelenleg ezen szer az egyedüli a tüdővész ellen.

Dr. Sarlat Bersteinban. „Glandulen”-tablettáit kezdő tüdővész esetében igen hatásosan alkalmaztam, úgy hogy teljes gyógyulást értem el velük.

Dr. Becker Jannowitzból. Jós kötelességemnek tartom bizonyítani, hogy „Glandulen”-tablettáit feleséggem krónikus tüdőkatarrhusánál igen jó eredményt használtam, úgy hogy az folytatolagos használat mellett állandóan jól érzi magát.

Scognamiglio G. és Meyer V. tanár urak Nápolyban. A tüdővész 31 különféle eseteiben, hol előzőleg már többféle gyógymódot eredménytelenül alkalmaztatott, kísérleteket tettem a „Glandulen”-tablettákkal és az eredmény igen hatásosnak bizonyult. A betegség tünetei, mint láz, köhögés, éjjeli izzadás, köpök, étvágytalanság stb. lassanként megszűntek, úgy hogy a betegek idő előbbre, mint felgyógyultak elbocsáttattak.

Dr. Günther József, Duna-Szekcsén. Két betegem — mindkettő tüdővész — három hónap óta használták a „Glandulen”-tablettáikat és az eredmény valóban

meglepo. Hat hét óta a tuberculotus bacillusok a köpetben fel nem találhatók. A betegek test-súlyban egyre gyarapodnak. Az étvágy javulóban és a betegek rendkívül jól érzik magukat. Sem éjjeli izzadás, sem mellszurás jelenségei nem mutatkoznak. Köhögésnek is csak nyoma. Mindkét tüdőveszes pihádsége és a jellegzetes hőrgi lelekezők elmúltak. Ép oly jól érzik magukat a többi betegek, kik rendeletem szerint a „Glandulen”-tablettáikat hosszabb idő óta használják. En részéről tüdőbetegségek eseteiben a „Glandulen”-t csak a legmelegebben ajánlhatom.

Dr. Fragner, Frühbuss. Becs megkeresésére a „Glandulenre” vonatkozólag értesíthetem, hogy az Ön által czimemre beküldött próbatábláskákkal kielégítő eredményt értem el. Az általános állapot betegeimnél szem látomást javult. Különösen javult azok étvágya.

Dr. Andreas Károly, törvényszéki és kerületi orvos Arnfelsben (Stájerország). 200 „Glandulen”-tabletták elhasználása után gyógykezelésem alatt álló phthisisben szenvedő betegemnél az éjjeli láz és köhögés inger jelentékenyen alább hagyott. Ot héttel később értesít engem betegem, hogy öt üveg elhasználása után feltűnően jól érzi magát és hogy küldjek neki újból „Glandulen”-tablettáikat. Ezen örvendetes tény készlet engem arra, hogy folytassam a „Glandulen”-kúra használatát.

Dr. Glass, Budapest. „Huszonhétéves betegem, ki már 3 esztendője geze-phthisisben szenved és tablettáit használja — gyógykezelésem mellett — meglehetősen jól érzi magát. Sokkal jobb színben van, test-súlyban is gyarapodott és igen jó étvágyának örvend, mely körülmények ezelőtt, mielőtt kezeltem, fenn nem állottak.”

Dr. Engel, Niedergeorgenthal (Csehország). „Glandulen”-tablettáit egy nőnél vettem használatba, kinek kezdetleges tüdővész konstatáltam. Három üveg elhasználása után igen kielégítő eredményt értem el betegemnél.

Dr. Schützenberger, Duna-Földvár. A czimemre beküldött „Glandulen”-tablettákkal igen kedvező eredményt értem el betegemnél.

A fenti másolatok azonosítját az eredeti levelekkel Kühn Vilmos Ernő kir. közjenző, Meerane (Szászország), hitelesen bizonyítja.